

KÖVETELMÉNYEK
Alkotmányjogi gyakorlat 3. c. tantárgyból
jogász szakos levelező tagozatos hallgatók számára
Tantárgykód: AJALK272L5
2023/2024. tanév I. félév

Számonkérés típusa: gyakorlati jegy

A hozzárendelt kreditpontok száma: 1 kr.

A tárgy jegyzője: Pap Gábor egyetemi adjunktus

Előfeltételek: Alkotmányjogi gyakorlat 2. AJALK272L4

Óraszám: 2 óra/félév

Fejlesztendő kompetenciák:

tudás: T1, T2, T7, T9, T11, T13, T14, T15

képesség: K4, K5, K6, K7, K9, K10, K11, K12, K15, K16, K19, K20, K23, K25, K28, K29, K30, K31, K32, K33

attitűd: A2, A3, A4, A5, A6, A7, A9, A10, A11, A14, A15, A18

autonómia és felelősség: F1, F5, F6, F8

1. Az oktatás célja

Alkotmányjogi szövegek (jogszabályok, bírói döntések, alkotmánybírósági határozatok, szakirodalom) tanulmányozása. A jogeset-megoldási készség kialakítása az alkotmányjogban.

2. A tantárgy tematikus leírása

1. Az alkotmányvédő szervek. Az Alkotmánybíróság szervezete, hatásköre, eljárása. Az alkotmánybírák jogállása. Az alkotmányos jogok védelme: az alkotmányjogi panasz.
2. Az alapvető jogok biztosa.
3. Az alapjogok a jogrendszerben. Az alapjog mint alkotmányos jog. Az emberi jogok és az alapjogok. Alapjogok és szabadságjogok. Alapjogi dogmatika. Az alapjogok fogalma; alapjogi jogalanyiség.
4. Az alapjogok korlátozhatósága és ennek határa. A szükségesség–arányosság teszt. Az alapjog lényeges tartalma.
5. Az állam objektív alapjogvédelmi kötelezettsége.
6. Az adatvédelem alkotmányjogi szabályai. Az információs önrendelkezéshez való jog. A személyes adatok védelme. A közérdekű adatokhoz való jog és annak korlátai. A Nemzeti Adatvédelmi- és Információszabadság Hatóság hatásköre és eljárása.
7. Az alkotmányos egyenlőség. A törvény előtti egyenlőség, a jogegyenlőség, esélyegyenlőség, egyenjogúság és a diszkrimináció tilalma. Pozitív diszkrimináció.
8. A személyes szabadság alapjogai. A személyi szabadsághoz való jog. A mozgásszabadság joga.
9. Migrációs jogok.
10. A magánélet tiszteletben tartásának joga. A magánlakás sérthetlenségének joga, a magánközlés sérthetlenségének joga.
11. A személyhez fűződő jogok. A személyiségi jogok: becsülethez való jog, a jó hírnévhez való jog, a névviselés joga, a saját képmáshoz való jog.
12. Az emberi méltósághoz való jog, mint az alapjogok lényege. Önrendelkezés. Az élethez való jog.
13. A személyi sérthetlenséghez és a testi épséghez való jog.
14. A betegek jogai: alapjogok az egészségügyben. Bioetikai jogok, biomedicinális jogok.

3. Felmentési kérelmek elbírálása:

Alkotmányjogi gyakorlat 3. tárgyból csak az a levelező tagozatos hallgató kaphat felmentést, aki korábban karunkon teljesítette a tantárgyi követelményeket. Aki más felsőoktatási intézményben tanult alkotmányjogot, akkor kaphat felmentést, ha a tanmenet legalább 75%-os egyezést mutat a jelen félév tanmenetével. Ehhez kérelmet kell benyújtani, amelyhez csatolni kell a teljesítést bizonyító dokumentum másolatát, illetve egyéb szükséges dokumentumokat (pl. tanmenet).

4. Adminisztratív ügyek intézése

Az Alkotmányjog tantárggyal kapcsolatos adminisztratív ügyek intézése az A/6. épület 222-es szobájában történik; ügyintéző: Hodosi Gabriella.

5. Tananyag

Kötelező irodalom:

Alkotmánybírói esetjog. (szerk.: Halmai Gábor), INDOK, Budapest, 2004.

Alkotmányjog – Alapjogok. (szerk.: Schanda Balázs – Balogh Zsolt) PPKE–JÁK, Pázmány University Press, 2019.

Gárdos-Orosz Fruzsina – Zakariás Kinga (szerk.): *Az Alkotmánybírói gyakorlat – Az Alkotmánybíróság 100 elvi jelentőségű határozata 1990–2020.* Társadalomtudományi Kutatóközpont – HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó, Bp., 2022.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs – Varga Zs. András – Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

Ajánlott irodalom:

Az értelmezett alkotmány. (szerk.: Balogh Zsolt – Holló András) Magyar Hivatalos Közlönykiadó, Budapest, 2000.

Bragyova András: *Az alkotmánybíráskodás elmélete.* Budapest, MTA Állam- és Jogtudományi Intézete, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1994.

Wade – Bradley – Bates – Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.

6. A gyakorlat ideje és helye

oktató: Pap Gábor

XI. 10. péntek, 16–17.40. XXI. ea.

Alkotmányjogi jogszabályok, bírói (alkotmánybírói) döntések elemzése, ennek módszerei.

Alkotmányjogi jogesetek megoldása, ezek értékelése.

Az elsajátított készségek értékelése.

A gyakorlaton a hallgatóknak dolgozatot kell írniuk a következő alkotmánybírói határozatokról feltett kérdésekből:

- 23/1990. (XI. 30.) AB határozat a halálbüntetésről
- 48/1998. (XI. 23.) AB határozat az abortuszról szóló második határozat
- 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról

A gyakorlat pótlása

oktató: Pap Gábor

XII. 8. péntek 16.10–17. XXI. ea.

Miskolc, 2023. augusztus

Alkotmányjogi Tanszék